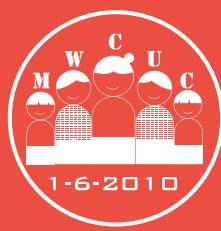

အမျိုးသမီး လိပ်လုပ်သားများ အတွက်
တရားမျှတမူ လက်လှမ်းမီရေး “ပြစ်ခင်
ပေးခြင်းထက် အကာအကွယ် ပေးခြင်းကို
မြင့်တင်ပေးရန်”

အမျိုးသမီးနှင့်
တရားမျှတမူ

နစ်နေသူကိုဝါးကူး မန္တစိဖွံ့ဖြိုးကာကွယ် ပေးကြပါရှင်။

၆၁

ရွှေ

ပြည်

မြို့

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းလုပ်ကိုင်နေကြသော အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများသည် တရားမဝင်ရပ်တည်နေရသောကြောင့် ငါးတို့ ထိတွေ့ဆက်ဆံနေရသည့် ဧည့်သည်များ၊ အလုပ်ရှင်များနှင့် တာဝန်ရှိ အာဏာပိုင်များ၏ အမျိုးမျိုး သောအနိုင်ကျင့်မှု၊ အနိုင်ယူမှုများကို နေ့စဉ်နှင့်အမူ ကြံးတွေ့နေရသည်။ ငါးတို့ ဘဝအတွက် မတရားသောအနိုင်ကျင့်မှုများနှင့်အနိုင်ယူမှုများ ရင်ဆိုင်ကြံးတွေ့ရသည့်အခါ ပြည့်တန်ဆာ ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ အရေးယူခံရခြင်းကို စီးရိမ်ကြောင့်ကြမှုကြောင့် အကူအညီတောင်းခံမှုများ မလုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ငါးတို့အတွက် ဖမ်းဆီးခံရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဥပဒေဆိုင်ရာအကူအညီရရှိမှု၊ လုံလောက်သော ကျွန်းမာရေးကုသမှုများ၊ ဆေးဝါးရရှိမှုများကို အလွန်အလှမ်းဝေးနေရသည်။ တန်ည်းအားဖြင့် ငါးတို့ဘဝသည် ဥပဒေနှင့်အညီ အခြေခံကာကွယ်မှု ရပိုင်ခွင့်များကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးနေသည်။

ဥပဒေ ရေးဆွဲပြုဌာန်းသူများသည် အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်နေသော အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားအများစုအတွက် အရှက် တရားပျက်ပြားခဲ့ရခြင်း၊ ရာဇ်ဝတ် သားကဲ့သို့ဆက်ဆံခဲ့ရခြင်းနှင့် အသွင်ယူဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းများကို လျော့ချာတား မြစ်မှု လုပ်ဆောင်ပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။ ငါးအပြင် ငါးတို့ဘဝတွက် လူဂိုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ အခြေခံရပိုင်ခွင့်များ အထူးသဖြင့် ကျွန်းမာရေး ကုသမှုများ လက်လှမ်းမီရေးနှင့် တရားမျှတဲ့ လက်လှမ်းမီရေးတို့ကို မြှင့် တင်ပေးရန် လိုအပ်သောမူဝါဒများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

မွန်ပြည်နယ်လုံးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများ နှင့် ကလေးသူငယ်များ စွမ်းရည်မြှုင့်တင်ရေးစင်တာ Mon State Women and Children Upgrade Conduct Organization (MWCUC) နှင့် မေတ္တာအင်အား အဖွဲ့အစည်းများအကြောင်း

MWCUC နှင့် မေတ္တာအင်အားသည် မွန်ပြည်နယ်ရှိ အမျိုးသမီးများကို ကူညီ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် အတူလက်တဲ့ လုပ်ကိုင်နေသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ MWCUC ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး စိတ်ဝိုင်း ရပ်ဝိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်မြှုင့် သင်တန်းများပေးခြင်း၊ လူအခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရသော အမျိုးများကို တရားမျှတဲ့ပြန်လည် ရရှိနိုင်အောင် ဥပဒေလမ်းကြောင်းပေါ်သို့ရောက်အောင်ကူညီပေးပြီး အမှုဖြစ်စဉ်အစမှအဆုံးတိုင်အောင် လိုက်ပါကူညီ၍ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း(Advocacy လုပ်ခြင်း၊ Policy Change အတိအဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ Research များအတွက် Document များ စုဆောင်ပေးခြင်း၊ Campaign များ Community Mobilization များပြုလုပ်၍ အသိပညာပေးခြင်းတို့ကို ပြလုပ်ခဲ့ပြီး အခုလက်ရှိတွင်လည်း ပြလုပ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ငါးအပြင် Women Centre ထားရှုပြီး အမျိုးသမီးစွမ်းရည်မြှုင့်အစီအစဉ်များသာမက ကျူးလွန်ခံရသောအမျိုးသမီးများအတွက် ခေတ္တနားရာ အိပ်ဆောင်ထားရှုပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သင်တန်းများကိုလည်း ပို့ချေပေးခဲ့ပြီး ပြန်လည်ကုစားထူးထောင်ရေးများ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ မေတ္တာအင်အားအဖွဲ့သည် ၂၀၀၆ ခုနှစ် မှစတင်၍ စတင်လုပ်ရှားခဲ့ပြီး အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအတွက် ရှေ့တန်းမှပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဥပဒေရေးရာနှင့် ပတ်သက်သည့် သင်တန်းများဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ ဆိုင်လုပ်နှင့်ရှုပ်ရှုင်၊ မန်နေဂျာနှင့်အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများပါဝင်သည့်ဆွေးနွေးပွဲများဖောက်ခြင်းတို့ကို ပြလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲများတွင် ကွန်းမံးအသုံးပြုရန် အရေးကြီးပုံ ပိမိတို့၏ဖောက်သည်များတွင် လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ထိုဆွေးနွေးပွဲများ၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ

အတွက် အကာအကွယ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ကူညီ့ပိုးပေးရန်ငွေလုံလုံလောက်လောက် ရှိခဲ့ပါကအချုပ်ကျခံနေရသော လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးများအတွက်အစားအသောက် များ၊ အဝတ်အထည်များ ကူညီ့ပိုးခြင်း ဥပဒေဆိုင်ရာ အထောက်အကူပေးသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းတိုကိုလည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

မှတ်တမ်းတင်ပြရှစ်ခုံနည်းလမ်း

လိပ်လုပ်သား အမြို့သမီးများ၏ အနိုင်ကျင့်ခံရမှုများ၊ ဥပဒေရေးရာ လက်လှမ်းမိမူများနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို လေ့လာပြီး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြေခြင်း ပြုလုပ်၍ စနစ်တကျတင်ပြခြင်းတို့ကို MWCUC နှင့် မေတ္တာအင်အားအဖွဲ့တို့ပူးပေါင်းကာ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ ဇူလိုင်လအတွင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ လေ့လာမှုတ်တမ်း တင်ပြစုရေးသားထားသည့်အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်များ၊ အနက်မှ လိပ်လုပ်သားများကြံတွေ့နေရသည့် အနိုင်ကျင့်ခံရမှုများနှင့် တရားဥပဒေလက်လှမ်းမီရေးအတွက် အခက်အခဲရှိသည့် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော မူခင်းအကြောင်းအရာနှစ်ခုကို ကောက်နှစ်၍ တင်ပြထားပါသည်။ MWCUC နှင့် မေတ္တာအင်အားအဖွဲ့တို့သည် လိပ်လုပ်သားအမြို့သမီးများနှင့် တွေ့ဆုံး၍ စကားလက်ဆုံး ပြောသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် အချက်အလက်များကို စုဆောင်းခဲ့ကြပြီး မတူကွဲပြားသည့် အကြောင်းအရာနှစ်ခုကို စနစ်တကျမှုတ်တမ်းတင် ပြုစုရေးသားခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ

၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပဲသော UNAIDS ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီး(၇၀,၀၀၀)ခန့်ရှုကြောင်းသိရသည်။၂၂ လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးအများစုသည် ဆင်းရသည့် အသိင်းအဝန်းမှဖြစ်ပြီး မိသားစု၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ၊ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်ရန်အတွက် လိပ်လုပ်သားအဖြစ်ရောက်ရှိ လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါတာဝန်များတွင် ညီအကိုမောင်နှမများကို ထောက်ပံ့ရခြင်း၊ ကလေးကယ်များကိုတောင့်ရောက်ရခြင်း၊ အရက်သေစွဲလန်းနေသော ယောက်ကျား၏ တာဝန်များကိုယူရခြင်းများလည်းပါဝင်သည်။ (Care Myanmar အဖွဲ့အစည်း ၂၀၁၅ - ၂၀၁၃)

လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ ဆက်ဆံနေရသည့် ဧည့်သည်များ၊ တာဝန်ရှိရဲဝန်ထမ်းများ၊ အလုပ်ရှင်များ၏ မတရားအနိုင်ကျင့်ခံရခြင်း၊ တရားဥပဒေလက်လှမ်းမိမှုမရရှိခြင်း၊ အကာအကွယ်ရရှိရေးအတွက် လမ်းစပေါ်က်နေရခြင်းတို့အကြောင်းအရင်းမှာ ငါးတိုကို ဥပဒေနှင့်မလွှတ်ကင်းသူများဟု သတ်မှတ်ထားခံရခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ နောက်ထပ်ကံတွေ့နေရသည့် အခက်အခဲတစ်ခုမှာ တာဝန်ရှိရဲဝန်ထမ်းများမှ ငါးတို့လိုအပ်သည့် အရေအတွက်ပြည့်မိရန် အလျဉ်းသင့် သလိုအဖမ်းခံနေရခြင်းဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးခံရသည့် ဥပဒေမှာ ၁၉၉၉ ပြည့်တန်ဆာ နိုပ်ကွပ်ရေးဥပဒေ နှင့် ရဲအက်ဥပဒေအရ ဖြစ်သည်။ (Care Myanmar ၂၀၁၅ ကိုကြည့်ပါ။)

၂၂၀၁၀၁၄၏ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော "မြန်မာနိုင်ငံ အိပ်ရှုံးဖိုင်ပါ HIVရောဂါ နှင့် လိုင်လုပ်နှင့်"၊ အထောက်အထားမှ လုပ်ဆောက်ချက်၊ အာရုံ ပစီမိုင်ဒေသ၊ အချက်အချကျသော အိပ်ရှုံးဖိုင်ပါ နှင့် အော်ခိုးအော်ခိုးအော်၏အလုပ်များ။

? ၂၀၁၅ ခုနှစ် Care Myanmar ၏ အလွှာပေါင်းစုံ ပိုင်ဆိုသော စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် သုတေသန စီမံခိန်း (PEER) မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော သုတေသနစာတမ်းမှာ “မြန်မာနိုင်ငံတွင် လိပ်လုပ်သားများ၏ ဘဝနေထိုင် - အစွဲအကျင့်အပေါ် နေထိုင်နေရခြင်း” ဖော်ပြထားသည်။

^၆ ၂၀၁၃ ခုနှစ် Care Myanmar Center Team ဦးဆောင်ရွက် Care Myanmar's Marginalised Population Programme မှ “လိပ်ငပ်သားများငဲ အမျိုးသမီးအလုပ်သမားအပေါ် လျော့လုပ်ခြင်း Gender Analysis” ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

^၁ ၂၀၁၅ ခုနှစ် Care Myanmar ၏ အလွှာပေါင်းစုံ ပိတ်သော စစ်တော်ကောက်ယူခြင်းနှင့် သုတေသန စီမံခိန်း (PEER) မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော သုတေသနစာတမ်းမှာ “မြန်မာနိုင်ငံတွင် လိပ်လုပ်သားများ၏ ဘဝနေထိုင် - အစွဲအပျော်အပေါ် နေထိုင်နေရခြင်း” ဖော်ပြထားသည်။

⁹ ဤလုပ်ငန်းစီမံချက်သည် မှုခင်းအဖြစ်ပျက်မှန်ကို အခြေပြု၍ ဖြစ်ရန်ယူနှစ် လေးနှက်စွာ ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာထားခြင်းကြောင့် တွေ့ဆုံးမြော်ခြင်းအား လုံးခိုးရေအန်းငယ်သာ ပါဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ပြည့်တန်ဆာနိုင်ကွပ်ရေး ဥပဒေ
အရအရေးယူခံရခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခံရခြင်း။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ပြည့်တန်ဆာ နိုဝင်ကွပ်ရေး ဥပဒေအရဖမ်းဆီးခြင်းတွင် “ပြည့်တန်ဆာ လုပ်ငန်းဆိုရာတွင် အလိုတူအောင် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်တန်ဆာ အိမ်မှာအလုပ်လုပ်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်” နှင့်မူလျပဒေပြုဌာန်းချက်ကို အကြမ်ကြမ် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ပြီးနောက် လိုင်လုပ်သားများ ပို၍ပြစ်အက် ကြီးလေးအောင် ပြုဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ငှင်းဥပဒေအား ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင်နောက်ဆုံး ပြင်ဆင်ရေးဆွဲပြုဌာန်း ခဲ့သောဥပဒေ ဖြစ်ပါသည်။ငှင်းပြင်ဆင်ရေးဆွဲပြုဌာန်းခဲ့သောဥပဒေတွင် ပြည့်တန်ဆာ အိမ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွံ့ဖိုချက်ကို ပိုမိုပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက်ခဲ့၍ ပြည့်တန်ဆာ အိမ်ပိုင်ရှင်နှင့် ထိုပြည့်တန်ဆာအိမ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသော လိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများအတွက် ပြစ်အက်များ ပိုမိုကျစေရန်အတွက် ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မူခင်းအကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရဆိုလျှင် မွန်ပြည်နယ်တွင်းရှိလိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများ မကြာခဏအဖော်များ ဥပဒေပုဒ်မသည် ပုဒ်မ ၃(က/ခ)။ (Solicitation) ဖြစ်သည်။ ထိုပုဒ်မအတွက်ပြစ်အက်မှာ အောင်သည်များကိုဖြားယောင်းဆွဲဆောင်မှဖြင့် တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်ဥပဒေပုဒ်မ ၂/၁ ဖြင့် လည်း ထပ်မံတရားခွဲခံရသည်။

ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးအတွက် ကိုယ်ပမ်းချက်

လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ၏ လူဂိုဏ်သိက္ခာနှင့်အကာအကွယ်များ ရရှိရန်အတွက် လွှာတ်တော် အမတ်ကိုယ်စားလှယ်တချိန် အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှုကြိုးပမ်းလုပ်ရှားနေပါသည်။ ထိုအပြင် အရေးယူအပြစ်ပေးခံရသည့် ဆင်းရွှေ့မ်းပါးပြီး အကူ အညီလိုအပ်သော လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများအတွက် ဂိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ပြည့်တန်ဆာဥပဒေအဟောင်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန်နှင့်လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ အကာအကွယ်ပိုမိုရရှိအောင် ထပ်မံပြင်ဆင်ရန်အတွက် လွှန်ခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကြိုပမ်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။

ရဲအက်ဥပဒေဖုန့် ဖမ်းဆီးခံရခြင်း

လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ ပုံမှန်အဖော်ခံရနေရသည့် “ရဲအက်ဥပဒေ Police Act” မှာအထူးသဖြင့် “မှောင်ရိပ်ခါးမှု” ပုံစံမ ဖြင့် ဖမ်းဆီးခံနေခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၈၉၉ ခုနှစ်ရှိအက်ဥပဒေ ပုံစံမ ၃၀ နှင့် ၁၉၄၅ ရဲအက်ဥပဒေ ပုံစံမ ၃၅(ယ) များအရ “နေဝါဒနှင့် နေထွက်ချိန်အကြား ဧရား၊ လမ်းဘေး၊ လမ်းဝင်းခြံသို့မဟုတ် အကြားနေရာတစ်ခုခုတွင် ဖော်ဆို သို့မဟုတ် ရပ်နေသူကို တွေ့သည့်အခါ ငှါးသူက မိမိအကြားငါးကို ပြေလည်အောင် မဖြောနိုင်သူ ငှါးတို့ကို ဝရမ်းမပါဘ မည်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်မဆို ဖမ်းဆီးနိုင်သည့်အပြင် ပြစ်မှုထင်ရှားစိရင်ခြင်းခံရလျှင် သုံးလအထိ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခံရမည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

၁။ ပုဂ္ဂမ ၃ "မည်သူမဆို ပြည်သူတိနှင့်ဆိုင်သောလမ်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူတိနှင့်ဆိုင်သောနေရာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူတိ ဝင်ထွက် သွားရောက်ပြန်နေရာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ထိုလမ်း ထိုနေရာတို့မှ ပြင်သာ ဖြေားသာအောင် ဖိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ အခန်း၊ ရေယဉ် သို့မဟုတ် ကုန်း သုတေသန အတွင်းသောလည်းကောင်း၊ အပိုင်ကသောလည်းကောင်း(က) ပြီးစိန်ဆာကိုဒ္ဓအလိုက် နှုတ်အမျှအရာပြင်ပြင်စေ၊ ကိုယ်အမျှအရာပြင်ပြင်စေ၊ တိပိဋကတ္ထပတရားကောင်းလျက် ပါဝါဘို့သိကာယကို တမ်းလုပ်ပြုခြင်း ပြင်ပြင်စေ၊ အခြား နည်းပြင်ပြင်စေ အာရုံခြုံစေရန် အားထုတ်လျက် သို့မဟုတ် (ခ) ပြည်တန်ဆာကိုအလိုက် တစ်ဦးတို့တို့သောက်သော့အား ဖြေားသွားဆောင်ခြင်း၊ နောက်ယူခြင်း၊ တားသီးခြင်း သို့မဟုတ် အီးနောက်ဘွဲ့ ရှိပြခြင်း ပြုလျက်- ထိုသူတို့အလုပ်ကြေားနှင့်ထောင်းက် တစ်နှစ်အောင်မနည်း ထုတ်နှစ်အားလုံး၏ တောင်ဒဏ်ရိရှိလုပ်သည် ပိုးမဖြစ်လျှော့ ထိုမိမိအကိုယ် သတ်မှတ်ထားသည်။ တားသီးထုတ်ကြေားစေမည်။

Q

CCESCO

?

မွန်ပြည်နယ်^၁ လိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများ

ဆေးဝါးကုသခွင့် မရရှိသောကြောင့် အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ
အသက်သေဆုံးခဲ့ရသည်။

ပြည်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေးဥပဒေဖြင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူခံရသည့် လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ
ဆေးဝါးကုသခွင့် မရရှိခြင်းကြောင့် အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ အသက်သေဆုံးခဲ့ရခြင်း။

၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် မွန်ပြည်နယ်ရှိ မြို့နယ်တစ်ခု၏ KTV ဆိုင်တွင် အမျိုးသမီး(၁၁)ဦး
သည် ပြည်တန်ဆာ နှိပ်ကွပ်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မဂ္ဂ(ခ)ဖြင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူခံရပြီး
အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒက် တစ်နှစ်စီကျခံခဲ့ရသည်။ ထိုအမျိုးသမီး (၁၁)ဦးထဲမှ
(၂)ဦးသည် အမိန့်ချုပြုးတစ်လအကြာတွင် ဆေးကုသခွင့် လုံလောက်စွာ မရရှိခြင်း
ကြောင့် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် အသက်သေဆုံးခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ တာဝန်ရှိများမှ
ဝင်ရောက်ရှာဖွေဖမ်းဆီးသည့်အချိန်တွင် KTV ဆိုင်တွင်ရှိနေသော အမျိုးသမီး
(၁၁)ဦးအား ဖမ်းဆီး၍ ပြည်တန်ဆာနှိပ်ကွပ်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မဖြင့် စွဲဆိုခဲ့သည်။
အမှန်တကယ်တွင် အမျိုးသမီး (၁၁)ဦးမှာ လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများ မဟုတ်ဘဲ
ငှါးတို့အနက်မှ (၈)ဦးသာ လိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်းအြား
အမျိုးသမီး (၃)ဦးမှာ အြားဒေသမှ ငါးခြားကောက်လာရောင်းသူများ ဖြစ်ကြသည်။
ဤဥပဒေအရဆိုလျှင်ငှါးအမျိုးသမီးများအား “မြှေဆွဲယ်နေစဉ် သို့မဟုတ်လိုင်ဆက်ဆံ
နေစဉ်” ဖြစ်လျှင် ဤဥပဒေပုဒ်မဖြင့် ဖမ်းဆီး အရေးယူပြီး တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသည်။
ယခုကိစ္စတွင် ဖမ်းဆီးခံရသော အမျိုးသမီးများတွင် တစ်ချို့မှာ ထမင်းထိုင်စားနေ
ခြင်း၊ တစ်ချို့မှာပန်းကန်ဆေးနေခြင်း၊ တစ်ချို့မှာ တို့စီထိုင်ကြည့် နေခြင်းဖြစ်၍
တာဝန်ရှိများမှ ထောင်ချာက်ပုံစံဆင်ပြီး ငှါးအမျိုးသမီးများကို ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

^၁ တွေ့ဆုံးပြုကြားပေးသူများ၏ ဘဝလုံခြုံရေးအရ ဘဏ္ဍာယ်ပေးနိုင်ရန် ငှါးတို့၏ အမည်အရင်များကို ပြောင်းလဲထားပြီး မြို့နယ်များ
နှင့်အြားအနေရာများ ၏ အပည်များကို မှုဆင်းလေ့လာခြင်းများမှ ချိန်လှုပ်ထားခဲ့သည်။

KTV ဆိုင်ကို ပုံမှန်လာနေကြ အညွှန်သည်ပုံစံဖိုင် ဟန်ဆောင်၍ သတင်းပေးခဲ့ခြင်း

တာဝန်ရှုရများမှ သတင်းပေးခြင်းအား အသွေးပါးကို ကျင့်သုံး၍ ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သတင်းပေးသူမှာ ဤဆိုင်၏ ဧည့်သည်ပုံစံဖြင့် ဟန်ဆောင်ထားပြီး KTV ဆိုင်တွင် အစားအသောက်များ မှာစားနေချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ငှုံးမှ ကျသင့်ငွေစာရင်းကို တောင်းခံပြီး KTV ဆိုင် အမျိုးသမီးဝန်ထမ်း ကျင့်သင့်ငွေကို တောင်းခံသည့်အချိန်တွင် သူမ၏လက်ထဲကို ပိုက်ဆံမထည့်ပေးဘဲ သူမ၏ရှင်ဘတ် ကြားကို အတင်းထိုးထည့်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အရပ်ဝတ် ဝတ်ဆင်ထားသော တာဝန်ရှုရများက KTV ဆိုင်၏ အခန်းထဲသို့ ဝင်လာပြီး စတင်ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အချုပ်ကျနေစဉ်ကာလတိုင် ရဲစခန်းမှတာဝန်ကျရဲများက ငွေကြေးတောင်းခဲ့ခြင်း

မသိရှိ အသက်(၃၅)နှစ်သည် ဤ KTV ဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်နေသောသူငယ်ချင် တစ်ဦးထံကို အလည်လာခဲ့သူဖြစ်ပြီး ပြည့်တန်ဆာနှင့်ကွပ်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မဂ္ဂ(ခ)ဖြင့် ဖမ်းဆီးတရားစွဲခံရခြင်းဖြစ်သည်။ သူမယောက်၍နှင့် ကွဲခဲ့ပြီးနောက်မွန်ပြည်နယ်တွင် အခြားမြို့နယ်တစ်ခုရှိ KTVဆိုင်တွင်အချိန်ပိုင်းဖြင့်အလုပ်လုပ်နေသူလည်းဖြစ်ပါသည်။ သူမသည် KTVဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်နေခြောင်းကို မိဘနှင့်မိသားစုကို မပြောပြဘာ အခြားလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်သော အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက် အရောင်းဆိုင်တစ်နေရာတွင် အလုပ်လုပ်နေခြောင်း ပြောဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို KTV ဆိုင်တွင်တစ်နှစ်ခန့် အလုပ်လုပ်ပြီး ငွေကြေးအတော်သင့် စုဆောင်းမိပါက ရွှေပြန်၍ သူမ၏မိဘ၊ မိသားစုနှင့် အတူ နေသွားမည့်ဟု စိတ်ကူးထားသည်။

HIV ဆေးဝါးမရှိခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးယောက်လေး သေဆုံးခြင်း

မသီရိ၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ မနီလာ အသက်(၂၉)နှစ်သည် ခုခံအားကျဆင်းရောဂါ ခံစားနေရပြီး ARTဆေးသောက်နေရသူဖြစ်ကာ အကျဉ်းထောင်ထဲတွင်ဆေးဝါးမရရှု ဆေးပြတ်ပြီး သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ မနီလာသည် (၂) နှစ်အားဖြစ်သမီးကလေး၏ မိခင်ဖြစ်ပြီး ဧရာဝတီတိုင်းမှဖြစ်သည်။ သူမသည် ရွာတွင်အမဖြစ်သူနှင့်အတူနေထိုင် သူဖြစ်သည်။မနီလာယောကုံး ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ဆုံးပါးသွားခဲ့ချိန်မှစ၍လုပ်သား အမျိုးသမီးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ သူမ၏ မိသားစုမှာ လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီး လုပ်သည်ကို မသိရှိသည့်အပြင် သူမအဖမ်းခံရသည်ကိုလည်း မသိရှိကြပေ။ မနီလာ သည် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် အမှန်တကယ်လိုအပ်သောဆေးဝါးမရရှိသည့်အပြင် အပြင်းအထန်နာမကျန်း ဖြစ်ချိန်တွင် တရားရုံးတက်ပြီးအပိန့်နားခဲ့ရသည်။ မနီလာ အဖမ်းခံရသောအချိန်တွင် ခုခံအားကျဆင်းသူ ဝေဒနာရှင်များအား တိုက်ရသည့် ဆေးဝါးကို နေစဉ်မပျက် သောက်နေရသည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုဆေးဝါးကို NGOs အန္တုအစဉ်းများ မှ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးအားလုံး အဖမ်းခံရချိန်တွင် အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုဖြင့်အဖမ်းခံရခြင်းကြောင့် သူမနှင့်အတူ ထိုဆေးကို လည်းယူဆောင်မသွားနိုင်ခဲ့ပေ နောက်ရက်တွင်လည်း KTV ပိုင်ရှင်မှ ဆိုင်ကို သော့ပိတ်၍ပြေးသဖြင့် ထိုဆေးကိုမရယူနိုင်ခဲ့ပေ။ မနီလာသည်သူမ သောက်သော ဆေးအမျိုးအစားကို ကောင်းစွာမပြောပြနိုင်ခြင်း၊ သူမကိုဆေးဝါးအမှန်တကယ်ရရှိရန် အကျဉ်းထောင်ထဲအထိ ကူညီပေးနိုင်သော CSO နှင့်တိုက်ရှိက် တွေ့ဆုံးခွင့်မာခြင်း ကြောင့် ဆေးအဆက်ပြတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုကြောင့် သူမ၏အခြေအနေမှာ ဆုံးရွားလာခဲ့ပြီး ဆေးရုံးတင်သည့်အဆင်အထိဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုထို စိုးရိမ်ရသည့်အခြေအနေ

ရောက်နေသည့်အတွက် အတူတူအဖမ်းခံရသည့်အခြားအမျိုးသမီးများမှ တောင်းပစ္စ နေသည့်ကြားမှ သူမအား တရားရုံးတွင် အမိန့်ချရန် ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုအခြေ အနေမှာ အဖမ်းခံရပြီး (၄)လအကြာဖြစ်ပြီး သူမ မထိန်းနိုင်ဘဲ ပက်လက်အနေ အထားဖြင့် အမိန့်ကို ကြားနာခဲ့ရသည်။ အခြားအမျိုးသမီးများကဲ့သို့ပင်အလုပ်ကြမ်း နှင့် ထောင်းကို(၁)နှစ်ကျခဲ့ရသည်။ အမိန့်ချမှတ်ပြီးတစ်လအတွင်း သူမသည် အကျဉ်းထောင်ထဲ၌ ဆုံးပါးခဲ့သည်။ သူမ မသေခင် သူမ၏ နောက်ဆုံးဆန္ဒမှာ သူမ၏ သမီးကို တွေ့ချင်ခြင်းဖြစ်သော်လည်း အခြေအနေအလွန်နောက်ကျခဲ့ရသည်။

ቁዬကኑንထပ် ህမ်းသီးခံထားရသော እမျိုးသမီးငယ်တစ်စီးလည်း እဆုတ်ရောဂါ (တိဘီ) ကြောင့် እကျွန်းထောင်ထဲမှာ እသက်သေဆုံးခဲ့ရခြင်း

အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်လည်းမနိုလာကဲ့သို့ပင် ခုခံအားကျဆင်းမှုဖြစ်ပြီးအကျဉ်းထောင်ထဲတွင် အသက်သေဆုံးခဲ့ရသည်။ တရားရုံးအမိန့်ချုပြီးနောက် မသိရှိမှုလွှဲ၍ ကျွန်ုတေသနမျိုးသမီးများအားလုံးကိုအကျဉ်းလုပ်သားစခန်းသိပို့ခံရသည်။ မမေတ္တည် အသက် (၂၇)နှစ်သည် အခြားအမျိုးသမီးများနှင့်အတူ ဖမ်းဆီးခံရ၍ သူမကိုအခြား ဝေးလံဒေသတစ်ခုရှိ အကျဉ်းလုပ်သားစခန်းတစ်နေရာသို့ ပို့ခံရသည်။ သူမသည် HIV/AIDS အပါဝင် အဆုတ်ရောဂါ(တိဘီ)ဝေဒနာဖြင့် ခံစားနေရသည်။ သူမ အဆုတ် ရောဂါ(တိဘီ) ဖြစ်ပြီးနောက် မည်သည့် ဆေးဝါးကုသမှ မရရှိခဲ့ပါ။ ထိုနောက်သူမသည် မော်လမြိုင် အကျဉ်းထောင်ကို ပြန်ပို့ခံရပြီးနောက် ထိုအကျဉ်းထောင်ထဲမှာပင် သူမ အသက်ဆုံးသွားခဲ့ရသည်။

ထိအမိုးသမီးများသည် မည်သည့် အကြအညီမှမရရှိခဲ့ပေ။

ဆင်းရွှေမ်းပါးပြီးဖမ်းဆီးခံရသော လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများအားလုံးသည်မည်သည့် အကူအညီများမှမရရှိခဲ့ပါ။ငါင်းတို့သည်အရှက်တရားကြောင့် ငါင်းတို့နှင့်ဆက်စွဲယ်သော မိဘ၊ မိသားစုများနှင့် မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများကို ဖမ်းဆီးခံရခြင်းအကြောင်း အသေ မပေးခဲ့ပါ။ ထို့ပြင်တရားရုံးရှေ့မှုာက် အမှုရင်ဆိုင်ဖို့အတွက် ရှေ့နေများမရရှိခဲ့ပါ။ မသီရိနှင့် ရင်းနှီးသုတစ်ဦးမှာ တပ်မတော်မှဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူမအနေဖြင့် အကူအညီ တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ထိုသူမှာသူ့ဂုဏ်သိက္ခာ မထိခိုက်လို၍ အကူ အညီပေးဖို့ ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ဖမ်းဆီးခံထားရသော အမျိုးသမီးများအားလုံးသည်

ဝေးလံသော အကျဉ်းလုပ်သားစခန်း (ရဲဘက်စခန်း) တစ်နေရာသို့ ပို့ခဲ့ရသည်။
ထိုစခန်းတွင် ပင်ပန်းတိုးစွာ အလုပ်ကိုဖြေးစားလုပ်သော်လည်း တာဝန်ရှိသူများ၏
အထင်အမြင်သေးစွာ ဆက်ဆံခြင်းခဲ့ရသည်။ ထိုအခါက အကျဉ်းသားဝတ်စုံ
ပင်မရခဲ့ပါဟု ငြင်းတို့ပြန်လည်ပြောကြားချက် အရသိရှိခဲ့ရပါသည်။ ထိုစဉ်အခိုင်
ကာလက လိုင်လုပ်သားများအား ကူညီပေးသောအဖွဲ့များလည်း နည်းပါးကာ
သတင်းအချက်အလက် စီးဆင်းမှုမရှိသလောက် ဖြစ်နေသဖြင့် ကူကယ်ရာမဲ့
အခြေအနေထိ ရောက်လုန်းပါး ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ သို့သော် လိုင်လုပ်သားများ၏
အရေးကိုစွဲကိုသာ လိုက်လဲကူညီပေးနေသော မေတ္တာအင်အားအဖွဲ့နှင့်ချိတ်ဆက်မြို့ဌး
အကူးအညီအထောက်အပံ့ရရှိခဲ့ပါသည်။

အကျဉ်းထောင်မှ မသီရိ လွတ်မြောက်ပြီးနောက် သူမသည် လိုင်လုပ်ငန်းကိုပဲ
ပြန်လည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြပြီး သူမရဲ့မိသားစုအတွက် အထောက်အပံ့
ပေးနေရသည်။သူမအကျဉ်းကျနေသည့်အခါန်တွင်သူမ၏မိသားစုထံငွေအထောက်အပံ့
မပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ သူမတို့ မိသားစုပိုင် ခြုံကိုပေါင်နှစ် သူများထံမှ ချေးငွေယူရတာကို
ပြန်လည် ပေးဆပ်ရန်လိုအပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူမသည် အခြားရွေးချယ်စရာ
နည်းလမ်းမရှိဘဲ အန္တရာယ်များသော လိုင်လုပ်သားကိုသာ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်
နေရပြီး တစ်ဖက်မှာလည်း နောက်ထပ် အဖမ်းခီးခံရမည်ကို စိုးရိမ့်ထိတ်လန့်၊
နေရသည်။

၂

CC E C C C

မွန်ပြည်နယ် မဇင်မာ

နှစ်ပေါင်းများစွာနှိပ်စက်ခံခဲ့ရသော လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးငယ်လေး
သည် မည်သည့်ကာကွယ်မှုကိုမှ မရယူနိုင်ခဲ့ခြင်း။

၁၃

၁၄

နှစ်ပေါင်းများစွာ နှိပ်စက်ခံခဲ့ရသော လိပ်လုပ်သားအမျိုးသမီးငယ်လေးသည် မည်သည်
ကာကွယ်မှုကို မရယူနိုင်ခဲ့ခြင်း။

ဆိုက်ကားသမားတစ်ဦး၏ အနိုင်ကျင့်စောက်မှုကို ခံခဲ့ရသော အသက်(၁၃နှစ်)
မဇင်မာသည် ဆယ်ကျော် သက်အရွယ်ကတည်းက လိပ်လုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့
ရသည်။ သူမ ယခုအသက်(၂၇)နှစ်ရောက်နေချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျိုးမာရေး
အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း ထိမှုရရှိသော ထောက်ပံ့ငွေ
အနည်းငယ်ပေါ်တွင် မရပ်တည်နိုင်သောကြောင့် သူမ၏အခြေခံအသုံးစရိတ်များကို
ကာမိစေရန် ရည်ရွယ်၍လိပ်လုပ်သားအဖြစ်ရံစန်ရုံးကို လုပ်ကိုင်ရန်အကြောင်းဖန်လာ
ခဲ့သည်။ လိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်ခဲ့ရသော (၁၄) နှစ်အတွင်းတွင်မဇင်မာသည်
သူမ၏အလုပ်ရှင်များ၊ သူမဆက်ဆံနေသည့်အတွက်များနှင့် တာဝန်ရှိ ရောင်ထမ်း
များထံမှ ရိုက်နှက်ခံရခြင်း၊ အလိုမပါပဲ လိပ်ဆက်ဆံခံရခြင်း၊ အုပ်စုံလိပ်ဆက်ဆံ
ခံရခြင်း၊ မြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းနှင့် ခြောက်လုန်၍ ငွေတောင်းခံရခြင်းများအပါအဝင်
နှိပ်စက်မှုမျိုးစုံကို သူမကိုယ်တိုင်ကြံ့တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့ပါဘော်လည်းလိပ်လုပ်ငန်းသည်
မြန်မာနိုင်ငံတွင် တရားမဝင်လုပ်ငန်းဖြစ်သောကြောင့် နှိပ်စက်အနိုင်ကျင့်သူများအား
အရေးမယူနိုင်ပဲ မိမိအဖမ်းခံရမည်ကိုကြောက် နေခဲ့ရသည်။ မဇင်မာသည် ကလေး
ဘဝတွင် မိဘများမှစွာနှုန်းပံ့ခဲ့ရပြီး မွေးစားမိဘများ၏ စောင့်ရောက်မှုနှင့်မော်လမြိုင်
မြို့၏ ဆင်းရဲသည့်ရပ်ကွက်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ထိုနောက် မွေးစားမိဘများသည်
လည်းသူမ အသက်ငယ်ငယ်ကတည်းက ဆုံးပါးသွားခဲ့ကြသည်။ မဇင်မာသည်
ငယ်စဉ်ထက် ယောက်ကျားလေးအဝတ်အစားများနှင့် ဆံပင်တိတိကိုသာ နှစ်သက်ခဲ့၍
သူမရှုံးမြို့တိဆွဲသူငယ်ချင်းများမှာလဲ ယောက်ကျားများသာဖြစ်သည်။ မဇင်မာ အသက်
(၁၅)နှစ်တွင် သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ဆိုက်ကားသမားက မှုဒ်မြို့ပြုကျင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

အသက် (၁၅)နှစ်တွင် ပင်လယ်ငါးဖမ်းသဘောသို့ လိပ်ကျွန်းအဖြစ် ရောင်းစားခံခဲ့ရခြင်း။

မဇင်မာကိုထားဝယ်မှာ ဝင်ငွေကောင်းသောအလုပ်တစ်ခုရမည်ဟု သူငယ်ချင်းက
တဆင့်ကတိပေး၍ ခေါ်သွားခဲ့သော်လည်း ငါးဖမ်းစက်လေ့တစ်စီးပေါ်သို့ လိပ်ကျွန်း
အဖြစ်ရောင်းစားခံခဲ့ရသည်။ “သူတို့ဆီကငွေမရပါဘူး။ ငါးခြားကြောင်းရင်းကြွကျ
လာတဲ့ ငါးခြားကိုမှန်တွေ့ပဲ အဖိုးအခအဖြစ်ပေးပါတယ်။ ဓည့်သည်တစ်ယောက်

အတွက်ကို မြန်မာငွေလေးရာတန်တဲ့ ဝါးခြောက်မှန့်တွေကို အတွက်ကျလျာထားပေးတယ်လို့ သူတွေးကပြောတယ်။ နောက်မှသူတပေါင်းတည်းပေးမယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ ဒီနေ့အထိအဲမြို့ကျွန်မဝေါး ဝါးခြောက်မှန့်တွေကို မြင်တောင်မမြင်ခဲ့ရဘူး။” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ကွဲတွေကို (၃)လ ခန့်ခံစားခဲ့ပြီးနောက သူငယ်ချင်တစ်ယောက်၏ အကူအညီနှင့် ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

လိုင်လုပ်ငန်းသည် တရားမဝင်လုပ်ငန်းဖြစ်သောကြောင့် အနိုင်ကျင့်သူများကို အရေးမယူနှင့်ခဲ့ပေ။

မဇင်မာသည်အခါနကြာလေ ပို၍နှုပ်စက်ခံခဲ့ရလေဖြစ်ခဲ့သော်လည်း လိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းသည် တရားမဝင်သောကြောင့် သူမပင်အပြစ်ပေးခံရနိုင်မည်ကို စိုးရိုမဲ့ သဖြင့် လူကုန်ကူးသူများအား မတိုင်ကြားခဲ့ပေ။ မဇင်မာသည် မှန်ပြည်နယ်သို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး မြိုင်ယေးတစ်ခု၏ ပြည့်တန်ဆာအိမ်တွင်မို့ခိုကာ လိုင်အလုပ်ကိုပင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ ဆိုင်ရှင်များနှင့်ပြဿနာတက်ပြီး ပြည့်တန်ဆာအိမ်များနှင့် KTV များ မကြာခဏပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ သူမတော်ကတက်သောအခါများ သူဆက်ဆံရမည့်နေ့တွေ့ဆုံးရာမှ အပြန်နောက်ကျသောအခါများတွင် ပြည့်တန်ဆာအိမ်ပိုင်ရှင်များ၊ မန်နေဂျာများ၏ရှိက်နှုက်ခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် လုပ်ခလစာဖြတ်တောက်ခြင်းများကို ခံခဲ့ရသည်။

တစ်ရက်တွင်ပြည့်တန်ဆာအိမ်ပိုင်ရှင်မှတစ်ချိန်တည်းတွင်ပြည့်သည် (၅)ယောက်အား ခေါ်လေသောအခါတွင် ထွက်ပြေးရန် ကြီးစားခဲ့ပြီး ပြည့်တန်ဆာအိမ်အပြင်ဘက်တွင် တာဝန်ရှိရုံဝင်ထမ်းနှင့်တွေ့ဗျား၏ ပြီး သူမအဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ရှင်း၏ အလုပ်ရှင်သည် တာဝန်ရှိရုံများနှင့် ဆက်ဆံရေးကောင်းသောကြောင့် ပြန်လွတ်ပေးခဲ့သည်။ ပြန်ရောက်သောအခါ အလုပ်ရှင်က ရှင်းလွတ်မြောက်လာရန်အတွက် တာဝန်ရှိရုံဝင်ထမ်းများကို ညာစား ဝယ်ကျွေးသည်ဟုအကြောင်းပြကာ လစာများဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။

မဇင်မာသည် အုပ်စုလိုင်ဆက်ဆံခြင်းနှင့် သူမ လက်မခံနိုင်သော တောင်းဆိုချက်များကို ငြင်းဆန်သောအခါတွင်လည်း ပြည့်သည်များ၏ ကိုယ်ထိလက်ရောက်နှုပ်စက်မှုများကိုခံခဲ့ရသည်။ ထိုပြင်မူးယစ်ထုံးစိုင်းစေသည့်ဆေးများ မသိမသာ တိုက်ကျွေး

ခြင်းများလည်း ကြံ့တွေ့ခဲ့ရသည်။ ပြည့်သည်များသည် ကွန်းမံးအသုံးပြုရန် ငြင်းဆန်လိုက်ပြုပြီး၊ အချို့မှာငွေပေးရန် ငြင်းဆန်ကြသည်။ ပြည့်သည်တစ်ယောက်သည်မကြာခဏဆိုသလို မြို့ပြင်သို့ ကားနှင့်ခေါ်ဆောင်သွားပြီး မြို့ထဲသို့ပြန်လည်မခေါ်ဆောင်သွားဘဲ ထိုနေရာတွင်သာ ထားခဲ့သည်များလည်း ကြံ့တွေ့ခဲ့ရသည်။ ရှင်း၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးသည် မူးယစ်ထုံးစိုင်းစေသည့်ဆေးများ တိုက်ကျွေးခံရပြီး လူ(၃)ယောက်က အုပ်စုလိုင်ဆက်ဆံကာ ဓားပြတိကိုပြီး လူပြတ်သော နေရာတွင်ပစ်ထားခဲ့ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

မဇင်မာ အသက်(၂၀)နှစ်တွင် အိမ်ချိန်အိမ်များ ပိုးကူးဆက်ခံရခြင်းကို သိခဲ့ရသည်။

မဇင်မာလိုင်လုပ်သားအဖြစ် အလုပ်စလုပ်သည့်အခါနတွင် ပြည့်သည်များ ကွန်းမံးသုံးသည့်အကျင့်မရှိခြင်း၊ ဆိုင်ပိုင်ရှင်များ၊ မန်နေဂျာများမှုလည်း ကွန်းမံးအသုံးပြုရန်တွေ့ဗျားမှုများ၊ အလွယ်တကူမရနိုင်ခြင်းနှင့် ကွန်းမံးမသုံးခြင်း၏နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျွေးများကို ကောင်းကောင်းသတိမထားမိသည့် အတွက်ကြောင့် မဇင်မာတွင် အရေပြားအနာများ ပေါက်လာပြီး (၅) လနောက်ပိုင်းမှသာ NGO တစ်ခု အကူအညီဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူခဲ့ရသည်။

ပြည့်တန်ဆာအိမ်များကို ကောခိုင်းပြီးနောက် အလွတ်တန်းအဖြစ်ရပ်တည်ခဲ့ခြင်း။

ထိကဲ့သိနည်းမျိုးစုဖြင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည့်ဘဝမှ ရှုန်းထွက်ကာလွန်ခဲ့သော (၂)နှစ်ခန့်မှစတင်၍ မော်လမြှုပ်ကားကြီးဝင်းအတွင်း အလွတ်တန်း လိုင်လုပ်သား အဖြစ်ကျင်လည်ခဲ့သည်။ ရဲများအားလိုင်းကြေးငွေပေးထားခဲ့၍ပြည့်တန်ဆာအိမ်များ တွင်အလုပ်လုပ်ရသည်မှ ပိုမိုလုပ်ခြင်းသော်လည်း ပြည့်တန်ဆာအိမ်၏မန်နေဂျာများနှင့် အခြေတင်စကားများရခြင်း၊ နည်းမျိုးစုဖြင့်အကြမ်းဖက် အနိုင်ကျင့် ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရ ခြင်းတို့မရှိတော့သဖြင့် အလွတ်တန်းဘဝကို ပိုတော်ကျင်သက်ခဲ့သည်။ အလွတ်တန်း ဘဝမှာလည်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိရဲများကို ဆက်ကြေး/လိုင်းကြေးငွေ ပုံမှန်ပေး နေရခြင်း၊ ရဲများနှင့်လည်း လိုင်ဆက်ဆံခံရပြီးနောက် အခကြေးငွေမရရှိခြင်း စသည် တိရှိသော်လည်းထိအလွတ်တန်းပြည့်တန်ဆာဘဝကိုပင်ရွှေ့ချယ်ခဲ့ရသည်။ လိုင်းကြေးဆိုသည်မှာ တစ်လတစ်ကြိမ် (၃၅) နှစ်ပါတ်တစ်ကြိမ် စသဖြင့် ပုံမှန်ပေးရခြင်းဖြစ်၍ ဆက်ကြေးဆိုသည်မှာ ကြံးသည့်အခါတိုင်းပေးရခြင်းဖြစ်ရာ ပုံအထိနာပါသည်။

၁၇ အလွတ်တန်းပြည့်တန်ဆာ လိုင်လုပ်ငန်းဘဝတွင်လည်း ဆက်ဆံနေရသည့် ဧည့်သည် များနှင့် တာဝန်ရှိရဲများ၏အနိုင်ကျင့်မှုကို ဆက်လက်ရင်ဆိုင်နေရခြင်း။

မဇ်မာပြည့်တန်ဆာလိုင်လုပ်ငန်း အလုပ်လုပ်စားနေသောနေရာဖြစ်သည့်မော်လမြှုပ် မြို့ကားဝင်းအတွင်း သူမကဲ့သို့အခြားသော အလွတ်တန်းပြည့်တန်ဆာ လိုင်လုပ်သား များလည်းရှိကြသည်။ ထိုနေရာတွင် တာဝန်ကျော်သော တာဝန်ရှိရဲများကလိုင်းကြေးပုံမှန်တောင်းခံခြင်းနှင့် ကြံးရင်ကြံးသလိုဆက်ကြေးပေးနေရသည့်အပြင် တခါတရံမှာ

လည်းတာဝန်ကျော်များက ငွေကြေးမပေးဘဲ လိုင်ဆက်ဆံခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ကာသူမတို့ အုပ်စု၏ လုပ်စားခွင့်နှင့်အလုပ်ပြု ပေးခဲ့သည် မဇ်မာနှင့်အပေါင်းပါအဖွဲ့များ သည် တာဝန်ရှိရဲများနှင့် အလွတ်ကျော် ပုံမှန်လိုင်ဆက်ဆံခံပေးရသည်။ တစ်နေ့တွင် အလွတ်ကျော်ဖြေပေးရမည့် အမျိုးသမီးက မပေါ်လာခဲ့သဖြင့် တာဝန်ရှိရဲဝန်ထမ်းများ၏ ဒေါသကိုပုံချုပ်ချုပ်အနေဖြင့် မဇ်မာမှာ ပြည့်တန်ဆာနှင့်ကွပ်ရေးဥပဒေ ပုံမြတ်မ ၇(၁) “ကျော်ကျော်” ဖြင့် ဖော်ဆီးခံခဲ့၍ပြန်ပါသည်။ ဤဥပဒေ ပုံမြတ်ဖြင့်ထောင်ဒဏ် (၇)ရက် ကျော်ရသည်။ ၄င်းဥပဒေ ပုံမြတ်မ ၇(၁)သည် “ပြည့်တန်ဆာ လိုင်လုပ်သားများကို ခြိမ်းခြားကြင့်သွေ့ရန် တာဝန်ရှိရဲများ၏လက်ကိုင်တုတ်သွေးဖို့ အသုံးပြုနေခြင်း” ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတရံ အမှုအရေအတွက် လိုအပ်ချက်မပြည့် မိသောကြောင့်လည်း တရားစွဲခံခဲ့ရခြင်းများရှိခဲ့ပါသေးသည်။

သူမဆက်ဆံနေရသည့် ဧည့်သည်မှ တိုင်ကြားခဲ့၍ သူမဖမ်းဆီးခံရခြင်း။

တစ်ကြိမ်တွင်ထရပ်ကားအရှင်ဘာတစ်ဦးသည်တည်းခိုးခန်းခ မပေးချင်၍ကားဘေးနား ၇၅ပုံင် မဇ်မာအားလိုင်ဆက်ဆံခဲ့ပြီး သူမအားဝန်ဆောင်ပေးရန် ပြင်းဆိုခဲ့သည်။ မဇ်မာက ထိုသို့မြုပ်လုပ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်အခါ ကားအရှင်ဘာမှ ပိုက်ဆံမပေးသည့်အပြင် နီးစပ်ရာ နယ်မြေချုပ်ခန်းကို ဖုန်းခေါ်ဆို၍ အကြောင်းကြားသတ်းပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့်နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် ထပ်မံအဖမ်းခံရပြန်ပါသည်။ တရားစွဲခံရသည့် ရဲအက်ဥပဒေ ပုံမြတ်မ ၃၅(၁) “မောင်ရိပ်ခို့” ဖြစ်ပြီး (၇)ရက်အချုပ်ကျော်

ခံခြားပြန်သည်။ သူမအတွက် ကံကောင်းသည့်များသူမကိုဖမ်းဆီးသော တာဝန်ကျခဲ့များမှာ သူမဆက်ကြေးငွေပံ့မှန်ပေးနေခဲ့သောရဲများဖြစ်သဖြင့် သူမအားပြည့်တန်ဆာနှင့်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုံစံမ ၃(က)၊ (ခ) ဖြင့် တရားခွဲဆိုခြင်းမပြုဘဲ ဥပဒေပုံစံမ ၇(ခ)ဖြင့် “မှောင်ရိပ်ခို့မှာ” ဖြင့်သာ စွဲချက်တင်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဥပဒေပုံစံမ ၃(က)နှင့်(ခ) တို့ဖြင့်သာ စွဲချက်တင်ခံရပါက ထောင်ဒဏ် (၁)နှစ်မှ (၃)နှစ်အထိ ကျခံရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့နှင့်လည်း ကျေးဇူးရှင်များအဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး အခမဲ့လိုင်ဖျော်ဖြေများဖြင့် ပေးဆပ်ခဲ့ရပြန်သေးသည်။

တာဝန်ရှိနယ်မြေခံရများ အမှုအရေအတွက် ပြည့်မှုရန်အတွက် အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအနေဖြင့် တရားရုံးသို့ သွားရောက်၍ ကတိခံဝန်ချက်ထိုးခဲ့ရခြင်း။

မဇင်မာနှင့်တကွ လုပ်ဖော်ကိုင်ပက်များသည် တာဝန်ရှိနယ်မြေခံရစခန်းများတွင် အမှုအရေအတွက် မပြည့်မိပါက တရားရုံးသို့ အလှည့်ကျသွားရပြီး ဥပဒေ ပုံစံမ ၇(ခ) “ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းဖြင့် ကျော်အော်”ကိုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းကတိခံဝန်ချက်ထိုးပြီးအမှုဖြည့်ပေးရပါသေးသည်။ တရားရုံးမှာတစ်နေ့လုံး ထိုင်စောင့်နေရပြီးအလှည့်ကျခေါ်ပြုသည့်အခိုင်တွင် ဒက်ငွေအနည်းငယ် ပေးဆောင်ခဲ့ရပြီးမှ အိမ်ပြန်ခွဲ့ပေးပါသည်။ မဇင်မာတို့အဖွဲ့ ထိုကဲ့သို့ တရားရုံးမှာ တရားဝင်ဒဏ်ငွေပေးဆောင်ခဲ့ခြင်းကို အလှည့်ကျလုပ်ဆောင်ရခြင်းဖြင့်၏ငါးတိနှင့်ဆက်ဆံရေးကောင်း ရရှိကာ လုခြံစိတ်ဖြင့်ပြန်လာလေ့ရှိကြသည်။ နောင်အခါတွင်အသစ်ပြောင်းလာသောစခန်းများ၏ စောက်ထားညာတော်အရ ရုံးဝန်ထမ်းလက်အောက်ငယ်သားများ၏ဆက်ကြေးငွေတောင်းခံမှုနှင့်အခကြေးငွေများမပေးဘဲ လိုင်ဆက်ဆံခံရသည့်ကိစ္စများလျှော့နည်းသွားခဲ့သည်။

မဇင်မာအနေဖြင့် ဤအမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားဘဝကို စွဲနဲ့လွှတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ်ကြီးစားခဲ့ခြင်း။

မဇင်မာသည် အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများ၏ အခွင့်အရေးများအတွက်တက်ကြွေသည့် စောနှုဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၍ လူမှုရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများထဲတွင်လိုက်လံကူညီပေးသူတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအတွက် ပေးခဲ့သောသင်တန်း

အများစုကို တက်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်၍ ယခုအခါ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ကျန်းမာရေးလုပ် သားတစ်ဦးအဖြစ်လည်း အလုပ်လုပ်ကိုင်လျှက် ရှိပါသည်။ သူမ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအတွက်ကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့်သားဆက်ခြားရေးနှင့် တစ်ကိုယ်ရေသနရှင်းရေး အကြောင်းဆွေးနွေးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ငါးအဖွဲ့တွင် သူမရရှိသာလုပ်အားခဝင်ငွေသည် အိမ်ကုန်တရားစရိတ်၊ လမ်းစရိတ်၊ စားသောက်စရိတ်များအတွက် တစ်ခါတစ်ရုံမလုံလောက်သောကြောင့် ငွေလိုလာလျှင် လိုင်လုပ်သားအဖြစ် အချိန်ပိုင်းဝင်ငွေရှာလေ့ရှိသည်။ သူမသည် မိသားစုမရရှိသောသူဖြစ်သည့်အလျောက် ဝမ်းစာရေးအတွက် သူမကိုယ်တိုင် ရှာဖွေစားသောက်နေရသည်။ မဇင်မာသည် အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားအလုပ်ကိုအချိန်ပြည့်မလုပ်သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိရမှုများကကော်ဇူးလျှော်ဆုံးလိုင်အမှုဟောင်းများဖြင့်ထပ်မံဖမ်းဆီးမည်ကိုထိတ်လန့်စီးရိမ်နေရသည်။ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားလုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသောအမျိုးသမီးများ ငါးတို့ကိုသက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိရမှုများက ထိုအမျိုးသမီးများအား အချိန်မရွေး နည်းလမ်းမျိုးစုံ ဥပဒေပုံမျိုးဖြင့်ဖမ်းဆီးအရေးယူနိုင်သောကြောင့် သူမရရှိဘဝတွင် စိုးရိမ်းကြောင့်ကြော်ဖြင့် နေထိုင်နေရခြင်းဖြစ်သည်။

ပါဌ္ဂ^{၁၁} ပရ^{၁၀} ဆုံး

ကြေးကြေးကြေး ကြေးကြေးကြေး

၂၁

၂၂

အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများသည် တည်ဆဲပဒေအရ တရားဝင် လုပ်ကိုင်ခွင့် ပိတ်ပင်ထားမှုများကြောင့် ရင်းတို့ ပုံမှန်ဆက်ဆံနေရသည့် ညျှော်သည်များ၏ အနိုင်ကျင့်မှုများ၊ စောကားမှုများကို ခံစားနေရခြင်းမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကြံးတွေ့ရသည့် အမှန်တရား တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အနိုင်ကျင့်မှုခံရသူများနှင့် စောကားခံရသူများ ဘဝအတွက်အကာအကွယ်ရရှိရန် တည်ဆဲပဒေကြောင်း အရ တရားဝင်တိုင်ကြားရန်မှာလည်း လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပေ။

အနိုင်ကျင့်ခံရမှုများ၊ စောကားခံရမှုများဆုံးရာတွင် ကွန်စုံသုံးစွဲရန် ပြင်းဆန်ခြင်း၊ မူးယစ်တဲ့တိုင်းစေသည့် ဆေးဝါးများမသိအောင်တိုက်ကျွေးခြင်း၊ လိုအင်ဆန္ဒအတိုင်း မဖြည့်ဆီးပေးနိုင်သည့်အခါရှိကြန်ခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြင်းနှင့် အုပ်စွဲရှုံးလိုင်ဆက် ဆံခြင်း၊ ဝန်ဆောင်ခမပေးခြင်းနှင့် ခါးပိုက်နိုက်လုယက်ခြင်းများလည်း ပါဝင်သည်။

ပြည့်တန်ဆာ သို့မဟုတ် KTVလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ညည်းပမ်းနှုပ်စက်မှုများ၊ ကိုယ်ထိလက် ရောက်မှုများကို အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများက အမြဲတစေ ကြံးတွေ့ခံစားနေရ ခြင်း။

ထိုကိစ္စများတွင် ရိုက်နှုက်ခြင်း၊ နေမကောင်းသော်လည်း နားခွင့်မပေးခြင်းနှင့် လုပ်ခလစာ ဖြစ်တောက်ခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

တည်ဆဲပဒေနှင့်အညီ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည့် အပျော်ခန်းများဖြစ်ကြသည့် KTV၊ အနိုင်ခန်း ဘားစားသောက်ဆိုင်နှင့် အရက်ဆိုင်များတွင် အလုပ်လုပ် နေသော လိုင်လုပ်သား များအလွယ်တကူဖမ်းနှင့်ခြင်း။

အဆိုပါကိစ္စမျိုးကို ဆိုင်ပိုင်ရှင်များနှင့် ဒေသခံ အာဏာပိုင်များအကြား လမ်းထိုးရှုနားလည်မှ တည်ဆောက်ယူထားသော နေရာများတွင်တွေ့နေရသည်။ ထိုဆိုင်ပိုင်ရှင် များသည် နောက်ခွင့်အင်အားနှင့် အသိင်းအဝိုင်းကို အသုံးချ၍ ဂင်းတို့ကိုအန္တရာယ် များမှ ကာကွယ်နိုင်သောလည်း ထိုဆိုင်များတွင် အလုပ်လုပ်နေသော အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများစွာမှာ လွှတ်ရာလမ်းစ မရှိခဲ့ပေ။

ဂင်းအပြင် အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများသည် ဂင်းတို့၏ တရားမဝင် ဖြစ်တည်မှုအရ သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေခြစ်ခန်းမှ ရဲဝန်ထမ်းများ၏ အနိုင်ကျင့်မှုများ၊ စောကားမှုများနှင့် ပိုလ်ကျမှုများလည်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခံစားနေရခြင်း။

သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေခြစ်တရားရှိ ရဲဝန်ထမ်းများမှ အမြတ်ထုတ်မှုပုံစံမှာ ဥပမာအား ဖြင့်ပုံမှန် လိုင်းကြေးငွေ တောင်းခံခြင်း၊ ကြံ့သလိုဆက်ကြေးငွေ တောင်းခံခြင်းနှင့် အခကြေးငွေမပေးဘဲ လိုင်ဆက်ဆံခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ ရဲများသည် ပြည့်တန်ဆာ လုပ်ငန်းကို ချုပ်ကိုင်၍ အကျိုးအမြတ်ရအောင် ပြုလုပ်သည်။ လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို လိုင်လုပ်သားများကို ရွေးချယ်ဖမ်းဆီးခြင်းများလည်း ပြုလုပ်သည်။

နယ်မြေခြစ်တရားရှိများ အမှုအရေအတွက် ပြည့်မှုရန် ဖမ်းဆီးရသော အခါမျိုးတွင် တရားစွဲဆိုစွဲချက် ဥပဒေ ပုံမှန်များမှာ ပြည့်တန်ဆာနှင့်ကွပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုံမှန်မ ၃(က)၊ (ခ) နှင့် ၃(ခ)တို့အပြင် ရဲအက်ဥပဒေ ပုံမှန်မ ၃၅(ယ)တို့လည်း ပါဝင်ခဲ့ခြင်း။

ဤပြည့်တန်ဆာနှင့်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ၏ ပုံမှန် ၃(က)နှင့် (ခ) တို့၏ “ဗျားလည် ကို သွေးဆောင်ခြင်း” ပြစ်ချက်မှာ တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ်အထိ ဖြစ်ပြီး ထိုဥပဒေ၏ ပုံမှန်မ ၃(ခ)အရဆုံးရင် “ပြည့်တန်ဆာအဖြစ် အသက်မွေးခြင်း” နှင့် ဂင်းရဲအက်ဥပဒေ ပုံမှန်မ ၃၅(ယ)အရလည်း “ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘဲ ရှစ်ပဲပြုလုပ်ခြင်း” ဂင်းတို့အတွက် ပြစ်ချက်များ၊ ငွောက်များ သို့မဟုတ် ထောင်ခက် (၃)လအထိ ကျခံနိုင်မည်။ ပြည့်တန်ဆာအိမ်တွင် အလုပ်လုပ်နေသော အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများသည် ဤပြည့်တန်ဆာ နိုင်ကွပ်ရေးအက်ဥပဒေ၏ ပုံမှန် ၃(က)နှင့် (ခ)များဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရလေ့ရှိပြီး အလွတ်တန်းအမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများမှာ ဤဥပဒေ ပုံမှန်မ ၃(ခ) သို့မဟုတ် ရဲအက်ဥပဒေ ၃၅(ယ)ဖြင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူခံရခြင်း ဖြစ်သည်။

သတင်းပေးသူများက အသွင်ယူ ထောင်ချာက်ဆင်၍ ဖမ်းဆီးသော ကိုစွဲများတွင် တစ်ခါတစ်ရုံ သက်သေ အထောက်အထားများ လုံလောက်မှု မရှိသော်လည်း ဖမ်းဆီးခံရခြင်းများရှိသည်။ (မူခင်းလေ့လာခြင်းနံပါတ် ၁)

ရဲအရာရှိများနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်လာပြီး လာမ်းပေးနိုင်ခြင်းသည် ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ချက်ကို သိသောသာ လျော့ချင်သည်။ လိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများသည် ရဲများ၏ဖမ်းဆီးနှင့်စက်မှုတို့ကြောင့် အမြှေကျိုးလန်းစားနေရသည်။

တရားမဝင်ရပ်တည်ရခြင်း ငွေကြေးနှင့် နောက်ခံအသိင်း အဝိုင်းမရှိမှုများက ငှင့်တိုကို တရားမျှတမူအပေါ် လက်လှမ်းမီမှနှင့် ပိုမိုကင်းကွာနေစေခြင်း။

ဖမ်းဆီးခံရသော အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများအနေနှင့် အမှုမှုလွတ်မြောက်ရန် လိုအပ်သောငွေကြေး ပမာဏနှင့် နောက်ခံအသိင်းအဝိုင်းမရှိခြင်းတို့သည် အဓိက ပြဿနာဖြစ်သည်။ ငှင့်တို့မီသားစုများမှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် ကူညီထောက်ပံ့မှ မပြုနိုင်ပါ။ အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများကလည်း ငှင့်တို့ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို မီသားစုအား အသိမပေးဘဲ ထားကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ အဖမ်းခံရပြီး ပြန်လွတ်လာသော အခါတွင်လည်း အခြားရွေးချယ်ရာ နည်းလမ်းမရှိ သဖြင့် ထိုသံသရာတွင်း၌သာ ဆက်လက်ရှု လည်ပတ်နေသည်။

အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားအများစုသည် ဖမ်းဆီးခံရလျှင် ဥပဒေဆိုင်ရာ အထောက်အကူများ မရရှိခဲ့ပါ။
(မှုခ်င်းလေ့လာခြင်း နံပါတ် ၂ ကို ကြည့်ပါ)

မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း များဖြစ်သည့် MWCUC နှင့် မေတ္တာအင်အားတို့မှာ ဖမ်းဆီးခံရသော အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများကို ဥပဒေ ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပေးနေရသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပြီး လိုအပ်သော အကူအညီများ ပေးလျက်ရှိနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည့် အတိုင်းအတာပမာဏမှာ အလွန်နည်းပါး လျက် ရှိနေပါသည်။ ထိုဒေသတွင်ရှိသော မော်လမြိုင်တရားမျှတမူစင်တာကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီးနောက် မွန်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ် (၆)ခုထိ တိုးချွဲ-ခွင့်လှစ်ခဲ့သော်လည်း ငှင့်တို့ ပုံနှံမှုမှာ နည်းပါးနေပါသေးသည်။

အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအနေဖြင့် အချုပ်ကျခံရသည့် ကာလနှင့် အကျဉ်းထောင်တွင်း နေထိုင်ရသည့်ကာလများတွင် လူအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုများရှုပြီး လုလောက် ကောင်းမွန်သည့် ဆေးဝါးကုသမှုများမရရှိခဲ့ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း။

အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများနှင့် တွေ့ဆုံးမေးမြန်းဆွေးနွေးမှုများအရ သိရှိရသည်မှာ “အချုပ်ကျခံနေစဉ်” အကျဉ်းကျနေစဉ်ကာလအတွင်း လိုင်ဆက်ဆံခံရနေခြင်းနှင့် ငွေကြေးတောင်းခံမှုများ ရှိခဲ့ကြောင်း” ကို လေ့လာသိရှိရသည်။ ထိုထက် ပို၍ ဆုံးရွားသည်မှာကတော့ ခုခံအားကျဆင်းမှုများရောဂါ ကဲ့သို့ စိုးရိမ်ရသည့်ရောဂါမျိုး ရှိ/မရှိ အချုပ် အကျဉ်းထောင်များတွင် စစ်ဆေးပေးမှုမရှိခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် ဆေးဝါးကုသမှုအခွင့်အရေးများကိုလည်း မလုပ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မှုခ်င်းလေ့လာခြင်း နံပါတ်၁ တွင် အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ ရှိနေခြင်းကို သိပြီးပါက သူမကိုအလုပ်ကြမ်းဌာနသို့ မပို့ဘဲ လိုအပ်သောဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ကောင်းမွန်သောစောင့်ရှောက်မှုများ ရရှိမည်ဆိုလျှင် သူမဟာ အဆုတ်ရောဂါဖြင့် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ကွယ်လွန်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။

မွန်ပြည်နယ်တွင်းရှိ အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အစပြု ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုမှာ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအတွက် ကောက်ရှိုးတစ်ဦးမျှင် ဖြစ်ခဲ့ရခြင်း။

တော်ဝင်ခေါ် ဟုခေါ်ဆိုသော “လိုင်လုပ်သားများ အစည်းအရုံး” သည် အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများအတွက် ၂၀၁၆ နှင့် ၂၀၁၇ ကြားတွင် ဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် MWCUC တို့၏ တွေ့ဆုံးမေးမြန်းဆွေးနွေးမှုမှ လေ့လာရရှိထားသော မှတ်တမ်းများ

အရ ထိုသင်တန်းများမှရရှိခဲ့သောပဟုသာ အတွေးအခေါ်များကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေခံရုံဝန်ထမ်းများက ပြောဆိုခြင်းခြောက်မှု စောက်မှုများကို ရှုရှုဝံ့ဝံ့ မှန်မှန် ကန်ကန် တုန်ပြန်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသင်တန်းသို့ တက်ရောက်လာနိုင်သော အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားအများစုမှာ အလွတ်တန်း အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများဖြစ်ကြပြီး ပြည့်တန်ဆာအီမံတွင်အလုပ်လုပ်နေကြသော အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအနေ ဖြင့်မူ လွတ်လွတ်လပ်လပ် တက်ရောက်နိုင်ခြင်းမျိုးမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိသည်။ ယခုလောလောဆယ်တွင် MWCUC နှင့် မေတ္တာအင်အားအဖွဲ့၊ အစည်းအနေဖြင့် အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအတွက် တွေ့ဆုံးမြန်းဆွေးနွေးပွဲများကို အလျဉ်းသင့် လျှင်သင့်သလို စီစဉ်လုပ်ဆောင်နေခြင်း၊ ထိုဆွေးနွေးပွဲများတွင် ငြင်းတို့၏ ပြဿနာများ၊ အခက်အခဲများကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ကြပြီး ငြင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဆွေးနွေးပေးခြင်း၊ “အဓိကသက်ဆိုင်သူများပါဝင်တွေ့ဆုံးခြင်း Key Stakeholder Meeting” ဆွေးနွေးပွဲများကိုလည်း အစပြုဖော်ဆောင်ပေးခဲ့ကြခြင်း၊ ထိုဆွေးနွေးပွဲသို့ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအပြင် ဆိုင်ပိုင်ရှင်များ၏ မန်နေဂျာများကိုပါ ဖိတ်ခေါ်၍ ကွန်းအသုံးပြုရန် အရေးကြီးပုံး လိုင်ဆက်ဆံရသည့် ဧည့်သည်များအတွက်ထားရှုရမည့် စည်းမှုပုံးစည်းကမ်းများ ဖော်ဆောင်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်နေခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဆွေးနွေးရခြင်း အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများ၏လူနေမှုဘဝကိုပိုမို အကာအကွယ် ပေးနိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများ၏ အဆိုအရ ထိုကဲ့သို့ အားလုံးပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ၏ရလဒ်များကြောင့် ငြင်းတို့အပေါ်တွင်အကောင်း ဘက်ကို ဦးတည်သွားသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်ကြောင်းလည်း ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ယခင်ကဆိုလျှင် ဆိုင်ပိုင်ရှင်များ၊ ဆိုင်၏ မန်နေဂျာများသည် ဆိုင်ကိုလာသည့် ဧည့်သည်တို့၏ ဆန္ဒနှင့်တောင်းဆိုမှုများကိုသာ လိုက်လျော့ပေးရန် တွေ့န်းအားပေးခဲ့ကြသောလည်ယခုအခါတွင်မူ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ဧည့်သည်များအတွက် ရှိထားသင့်သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်ခြင်းနှင့်ညဘက်အခါန်များတွင်သွားရေးလာရေးကိုပါ စီစဉ်ပေးခဲ့ကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ကြသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုပေါ်ကျော်ကျော်ပြန်ပြန်

လုပ်ဆောင်ပေးရန် လိုအပ်ပြီးအခြားထောက်ပံ့မှုများလည်း များစွာ လိုအပ်နေသေး ကြောင်း အထူးအားဖြင့်မိမိ၏ဝန်ထမ်းလိုင်လုပ်သားများအား လာရောက်ဆက်ဆံ သော Customer များတွင် HIV ကူးစက်ခံထားရသောသူများပါလာပါက မည်သို့ ကာကွယ်မည်နည်းဆိုသည်များနှင့် ဆေးပညာရှင် အစောင့်အရှောက်များဖြည့်ပေးသင့်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရသည်။

ဝိဘိုး ကြော် ပြုချက်

ရည်ရယ်ချက်ရှိရှိ ပြစ်ဒဏ်ပေးသည့် သဘောမျိုးထက်
အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများ၏ ဘဝလုပ်ခြေရေးနှင့်
အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်

လွတ်တော်အနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အကြံပြုချက်များ

- အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်ငန်းသားအများစုံအတွက် လိုအပ်သည့်ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးကျွန်းမာရေးကုသခွင့်နှင့် ဆေးဝါးရပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေးများကို လက်လှမ်းမြှုပြုရန် အောင်နောက်ထပ် လိုအပ်သောမူဝါဒများ ပြဋ္ဌာန်းပေးရန်နှင့် လိုင်မှုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်မှုလျော့ချရေးအစီအစဉ်တစ်ပုံ ထားရှိရန် လိုအပ်သော ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးစေလိုကြောင်း။
- အကယ်၍ လက်တလောနိုင်ငံရေးအနေအခြေတွင် လိုင်မှုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းများကို တရားဝင်မှုတုပိုတင်ရန်မဖြစ်နိုင်သော်လည်း သူတို့မှုဆက်ဆံနေ ရသည့်အတွက် အသုတေသနများကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း ဖို့သည့်အသုံးအနှစ်းကိုခေါင်းစဉ် တပ်ပြီး ဥပဒေနှင့်ပြုစွာနှင့်သည်ဟု သတ်မှတ်မည့်အစား ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဘယ်လိုလျော့ချမည်နည်းဆိုသော အပြုသဘောဆောင်သည့်နည်းလမ်းကို ချဉ်းကပ်ရန် နှင့် တရားဝင်လမ်းဖြစ်ရန် စဉ်းစားပေးသင့်ကြောင်း။
- ရှင်းအား လူကုန်ကူးသူများနှင့်အခြားဆက်နွယ်သောသူများဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးများကို တွေ့ဗုံးအားပေး၍ လိုင်ကိစ္စပြုလုပ်စေသူများကိုသာ တည်ဆောက်ဖြင့်ဖြစ် စေနောက်ထပ်လိုအပ်သည့် ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းရန်ဖြစ်စေစဉ်းစားသင့်ကြောင်း ထိုမှုသာလျှင် မိသားစုများ၍ ကလေးများကိုထောက်ပံ့နေရသော့အမျိုးသမီးများ ပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရေးမှ သူတို့ဘဝအတွက် ယခုလိုလုပ်ငန်းမျိုး မှုကင်းဝေးသွားနိုင်ကြောင်း။
- ရှင်းတို့၏ တရားမဝင်ဖြစ်တည်မှုသည် ဆက်ဆံရသည့်အညွှန်သည်များ၊ ဆိုင်ပိုင်ရှင်များ၊ တာဝန်ရှိရောင်ထမ်းများ၏အလွယ်တကူအနိုင်ကျင့်မှုများ၊ စောကားမှုများကို ခံစားရသည့်အပြင် ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်လာပါက ဥပဒေလမ်းကြောင်းနှင့် အညီဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲသည့်အနေအထားတွင်ရှုန်းကန်နေကြရကြောင်း၊ ဆက်ဆံနေရသည့် ဧည့်သည်များအား ခွဲဆောင်ခြင်းကိုခွင့်ပြုပေးသင့်ပြီး၊ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအပေါ်ဖိနှိပ်မှုများ၊ စောကားမှုများ၊ အနိုင်ကျင့်မှုများတားဆီးပေးနိုင်မှုသာလျှင် သူတို့ဘဝအတွက်သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေခံ တာဝန်ရှိရောင်းမျိုး၏ အနိုင်ကျင့်မှုများနှင့် ပိုလ်ကျမှုများအောက်မှ လွှတ်ကင်းသွားနိုင်သည့်

အပြင် တည်ဆောက်လမ်းကြောင်းနှင့်အညီ အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရှာဖွေရန် လမ်းစတင်ခု သူတို့အတွက်ပွင့်ပေးသင့်ကြောင်း။

လွတ်တော်၏ အခန်းကဏ္ဍ

- လိုင်လုပ်ငန်းကို ရာဇ်ဝူအဖြစ်မှုပယ်ဖျက်၍ လိုင်လုပ်သား အမျိုးသမီးများအတွက် ကျွန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းဖို့စေသော မူဝါဒများ ချမှတ်ကာ လိုင်လုပ်ငန်းကို ထိန်းချုပ်သွားရန် အကယ်၍ လိုင်လုပ်ငန်းကို တရားဝင် အဖြစ်မသတ်မှတ်နိုင်သေးပါကလည်း လိုင်ကိစ္စအတွက် မြှေ့ဆွဲယူခြင်းကို ရာဇ်ဝူအဖြစ်မှုက်ငါးလွတ်ခွင့်ပြုပြီး လူကုန်ကူးသူများနှင့် ဆင်းရွက်မှုပါး အမျိုးသမီးများအား လိုင်အလုပ်အတင်းအကျဉ်စေခိုင်းသူများကိုးဦးတည်အပြစ်ပေးရန် တင်ပြအကြံပြုပါသည်။ လိုင်လုပ်သားအမျိုးသမီးများသည် ဥပဒေမှုရပ်တည် ခြင်းကြောင့် ဧည့်သည်နှင့်အလုပ်ရှင်၏ နှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ တရားမျှတဲ့ လက်လှမ်းမမှုနိုင်ခြင်း စသည်တိန္ဒုံးကြိုတွေ့ရပြီး လိုင်လုပ်ငန်းကို ရာဇ်ဝူအဖြစ်မှုပယ်ဖျက်ပေးပါက အဆိုပါဖိနိုင်မှုဒဏ်များမှ လွတ်မြောက်ကာ ဥပဒေအကာအကွယ်ပေးခြင်းကို ခံစားခွင့်ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အကြံပြုချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့များအနေဖြင့် အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများအပေါ် အောက်ခြေ သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေခံ ရဲစခန်းများမှ တာဝန်ရှိရဲဝန်ထမ်းများက ငြင်းတို့အပေါ် ပြုလုပ်နေသော အနိုင်ကျင့်မှုများနှင့် စောက်းမှုများကို ရပ်တန်းပေးရန်အတွက် ငြင်းတို့၏သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေခံ ရဲစခန်းများ၏ တာဝန်ရှိရဲဝန်ထမ်းများအား ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်စပ်မှုရှိသည့် သင်တန်းများ ပေးသင့်ကြောင်း၊ စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးပေးသင့်ကြောင်း ပုံမှန်ပြုလုပ်သွားရန် လိုအပ်ပါကြောင်း။ (အနိုင်ကျင့်မှုများ ဟုဆိုရာတွင် ဥပမာ - ဆက်ကြောင်းငွေ တောင်းခံခြင်းမျိုး၊ လိုင်းကြေးငွေပေးရခြင်းမျိုး၊ ခြိမ်းခြောက်ခံရမှုမျိုး)

အခြောင်းငွေမပေးဘဲ လိုင်ဆက်ဆံခြင်းမျိုး စသည်တို့ပါဝင်သည်။ အထူးသဖြင့် အသွင်ယူပိုးမှ ဖမ်းဆီးခြင်းအဆင့်ကို ပထ်ဖျက်ပေးစေလိုပါသည်။

ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျွန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနများ အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးရန် အကြံပြုချက်များ

- အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများအတွက် ယခုထက် ပို့မိုကောင်းမွန်သော ကျွန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အကျဉ်းထောင်နှင့် အကျဉ်းလုပ်သားစခန်းတို့မှာ ပုံမှန်ကျွန်းမာရေး စစ်ဆေးချက်များ လွှာယူကြစာ လက်လှမ်းမိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ သိမှုသာလျှင် ယခုအခြေအနေကဲ့သို့ စိုးရိမ်ရသောရောဂါများ ဖြစ်သည့် HIV/AIDS ဝေဒနာရှင်များကို အချိန်မှို့ကုသပေးနိုင်ခြင်း၊ ဆေးဝါးပေးနိုင်ခြင်း သူတို့ဘဝအတွက် လူဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ ရသင့်ရထိက်သော ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ လက်လှမ်းမိရန် လိုအပ်ကြောင်း။

၃၂

ပြည်ထောင်စု ဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့များ၊ အရပ် ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအလူ၍ရှင်များ အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အကြံပြုချက်များ

- အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သား အများစုအတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာအထောက်အကူမှုး လက်လှမ်းမိရန်အတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် လက်တွေ့ကျသော ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ပုံမှန်ရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အမိကလိုအပ်သော ဥပဒေဆိုင်ရာ အကူအညီသည် လက်တွေ့တွင် မတရားအနိုင်ကျင့်ခံရမှုများ၊ စောက်းခံရမှုများ၊ ချိုးဖောက်ခံရမှုများ၊ ဖမ်းဆီးမှုများ၊ အရေးယူမှုများ၊ တရားစွဲဆိုမှုများ စသည်တို့ဖြင့် ဥပဒေလမ်းကြောင်းနှင့်အညီ သူတို့ရသင့်ရထိက်သော ဥပဒေဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများအပြင် တည်ဆောက်နှင့်အညီ တရားဥပဒေ ရရှိမှောက်၍ တန်းတူခွင့်ရရှိအောင်လိုအပ်သည့် အကူအညီ ဝန်ဆောင်မှုများ ထားရှိ

၃၂

သင့်ကြောင်း။ ဂင်းအပြင် ဖမ်းဆီးအရေးယူ ထိန်းသိမ်းခံရခါန်တွင်လည်း
ရောဂါရိသော အမျိုးသမီး လိုင်လုပ်သားများအတွက် ကျန်းမာရေး ကုသခွင့်
ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း လိုအပ်နေကြောင်း။

အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုင်း အဝိုင်းများအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အကြံပြုချက်များ

- အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများ၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်ပေးသောကဏ္ဍ တစ်ရပ်ပို့မိုကျယ်ပြန်၍ တိုးတက်လာစေရန်နှင့် လက်ရှိဒေသခံအဖွဲ့ အစည်းများ အစပြ၍ လုပ်ဆောင်နေသော ဥပဒေဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုသည့် အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းများ၊ ကျန်းမာရေးတောင့်ရောက်မှုပေးခြင်းများ၊ အားလုံးပါဝင်နိုင်သည့်ဆွေးနွေးပွဲများဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ဂင်းတို့ကိုအားကောင်းလာစေရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးသင့်ကြောင်း၊ သို့မှာသာ အမျိုးသမီးလိုင်လုပ်သားများ၏ သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းခွင့် လုပ်မှုအခြေအနေများ ကောင်းမွန်တိုးတက်လာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

ယန်မြန်မာပြည်

တရာ့သုတေသနအဖွဲ့

ကြောချက်

ယခုစာတမ်းတွင် ပါဝင်သော အချက်အလက် အမြင်များသည် ရေးသားပြုစုံသူ၏
အမြင်များသာဖြစ်သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ မြတ်သူကောင်စီးနှင့် MyJustice
စီမံခိန်းတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ လုံးဝမဟုတ်ပါ။